

تویسرکان دیار حیقوق نبی

قدمت منطقه تویسرکان به دوران قبل از میلاد مسیح (ع) می‌رسد. شهرستان تویسرکان با دره‌های پر از گردوی خود یکی از مهم‌ترین شهرستان‌های استان همدان را تشکیل می‌دهد و محصولات عمده دیگر این شهرستان سیر، سیب، غلات، پشم و چوب می‌توان نام برد. تویسرکان از شمال به شهرستان‌های همدان و اسدآباد، از خاور به شهرستان ملایر، از جنوب به شهرستان نهاوند و از باختر به شهرستان کنگاور محدود می‌شود. اساس اقتصاد این ناحیه را کشاورزی، باغداری، دامداری و صنایع دستی تشکیل می‌دهد. این منطقه به لحاظ صنایع ماشینی از رونق نسبی برخوردار بوده و در حال حاضر کارخانه‌های فیلترسازی، نساجی، ساخت وسایل کشاورزی مانند بیل‌سازی، صنایع غذایی، آجر فشاری، کارگاه ریسندگی و بافندگی، سنگبری، سرنگ‌سازی و مصنوعات فلزی در این شهرستان دایر و مشغول به کار هستند. صنایع دستی یکی از فعالیت‌های اقتصادی این شهرستان است که شامل نجاری، منبت‌کاری، صابون‌سازی، قالی، گلیم و گیوه‌بافی می‌باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

اماکن زیارتی

شهرستان تویسرکان دارای اماکن متبرکه فراوانی است که مردم آن دیار هرازگاه، روح و روان خود را در حضور آن جلا داده و صیقلی می‌نمایند. مهم‌ترین این اماکن عبارتند از:

– مقبره حضرت حقیوق نبی (ع):

حقیوق نبی (ع) از پیامبران بنی‌اسرائیل است که حدود ۲۶۰۰ سال پیش می‌زیسته و از انبیا دوازده‌گانه بنی‌اسرائیل و از نسل حضرت موسی (ع) است. وی نامش در کتاب تورات عهد عتیق ذکر شده و دارای شأن و مقام مذهبی خاص نزد پیروان دین یهود می‌باشد و برای مسلمانان نیز بسیار قابل احترام است. گفته شده که او در عصر خویش بعثت پیامبر گرامی اسلام را بشارت داده است. کتاب حضرت حقیوق به نام سفر سی و پنجم از اسفار عتیق در اوج فصاحت و بلاغت در ادبیات عبرانی به نگارش درآمده است. حقیوق در حدود ۶۵۰ الی ۷۰۰ سال قبل از میلاد مسیح (ع) در اواخر سلطنت یوشیاها و در عصر دانیال نبی (ع) و الیاس نبی (ع) می‌زیسته و دانیال نبی را ملاقات نموده است. آرامگاه حقیوق نبی در تویسرکان طی قرون متمادی چندین بار بازسازی شده است. این آرامگاه یکی از قدیمی‌ترین آثار تاریخی ایران محسوب می‌شود.

– مقبره امامزاده شاه زید

این مزار شریف متعلق به قروه الاولیا زید بن زین‌العابدین بن حسین بن اسدالله الغالب علی ابن ابیطالب علیه‌السلام است که در سال ۲۱ قمری در جنگ قادسیه یا همان جنگ نهاوند به شهادت رسیده و در قریه‌ای با همان نام (شاه زید) در نزدیکی تویسرکان قرار دارد.

– مقبره شاهزاده ناصر

مرقد پاک این امامزاده بزرگوار در روستای زیوج واقع در یک فرسخی شمال غربی تویسرکان قرار دارد این امامزاده بزرگوار از فرزندان امام موسی بن جعفر (ع) و برادر امام هشتم شیعیان می‌باشد.

– مقبره ابودرداء

جناب ابودرداء متوفی به سال ۳۲ هـ.ق از مشاهیر صحابه حضرت ختمی مرتبت (ص) می‌باشد که گویند پیامبر اکرم (ص) او را حکیم امت خود خواند. ایشان از گردآورندگان قرآن کریم است و خلیفه دوم ایشان را در دمشق در مسند قضاوت نشانند. (به نقل از دایره المعارف فارسی مصاحب ج ۱ ص ۲۹)

– مقبره رضی‌الدین آرتیمانی

این عارف بزرگ و شاعر توانا در زمان صفویه در قرن ۱۱ می‌زیسته و آثار ارزشمندی از خود به جا گذاشته است که مهم‌ترین آنها دیوان شعر وی با نام خودش می‌باشد و از مهم‌ترین سروده‌های ایشان و معروف‌ترین آنها نیز ساقی‌نامه رضی است که همواره زمزمه خلوت بسیاری از اهل سلوک و روشن ضمیران بوده و خواهد بود. مقبره این شاعر بزرگوار در باغات شمال تویسرکان و در دامنه کوهی به نام همینه قرار دارد که دارای منظره‌ای بسیار زیبا و جذاب است و هم اکنون بسیاری از مراسم‌های ادبی، عرفانی، شب شعرها و ... در کنار

مزار ایشان اجرا می‌گردد.

– مسجد باغوار

این مسجد در مرکز شهر قرار دارد و به اعتقاد مردم، پیری بزرگوار به آن مسجد نظر دارد و لذا مردم با اعتقاد کامل از آن پیر شفاعت می‌خواهند و در این میان حاجت‌های فراوانی از آنها نیز برآورده گردیده است. این مسجد دارای درخت چناری است که به گفته اهالی و برخی نوشته‌های قدیمی، از کهن‌سال‌ترین درختان ایران محسوب می‌شود، به طوری که محیط تنه آن بیش از ده متر است.

اماکن تاریخی و سیاحتی

تویسرکان به لحاظ موقعیت خاص جغرافیایی و اقلیمی از زیباترین شهرهای استان و چه بسا کشور محسوب می‌شود. مهم‌ترین این مناطق بدین شرح می‌باشند.

– منطقه گزندر

گزندر منطقه‌ای بسیار زیبا و سرسبز و خوش آب و هوا در مبدأ ورودی شهر از سمت ملایر است که در بین دوة ردیف از کوه‌های سلسله جبال زاگرس به طول ۴ کیلومتر واقع شده است. بهترین گردوی ایران از درختان همین منطقه استحصال و بار می‌آید.

– منطقه کمر بسته سرکان

سرکان از شهرهای وابسته به شهرستان تویسرکان است که در ۵ کیلومتری شمال آن قرار دارد. در این شهر زیبا و کوچک، منطقه‌ای به نام کمر بسته جلوه‌گری می‌کند. کمر بسته مکانی بسیار مصفا و بیلاقی است که هوای لطیف آنجا به ویژه در تابستان طرفداران بسیاری دارد و مردم زیادی را در این فصل به خود جلب می‌کند.

– بازار سرپوشیده

این بازار در سال ۱۲۰۰ هـ.ق و به سبک صفویان ساخته شد. در مرکز این بازار که چهارسوق بزرگ قرار دارد که نمادی از معماری ایرانی – اسلامی آن دوران محسوب می‌شود.

روستای رودآور

این روستا در نزدیکی شهر قرار دارد و طبق روایت تاریخ مرکزیت شهر در قرن‌های گذشته آنجا بوده است که پس از حمله مغولها به ایران به تلی از خاک تبدیل می‌شود و پس از حمله مغول مردم نیز به محل فعلی شهر مراجعت نموده و آنجا را آباد می‌کنند.

روستای منسجان یا منیژان

در ۴۰ کیلومتری تویسرکان واقع است که چاهی به نام منیژه در آن واقع است و اهالی معتقدند که این همان چاه معروف منیژه است که در شاهنامه نقل شده و بیژن مدنی در آن محبوس بوده است.

روستای کرزان

این روستا نیز در ۱۰ کیلومتری شمال غربی تویسرکان واقع است و دارای مناظر بی‌نظیر و زیبایی است.